Philip K. Dick
Druhá série
(Second Variety)

Rus, voják, šel nahoru po kamenitém svahu. Byl nervózní. Strnulá tvář. Odjištěná puška. Rozhlížel se kolem sebe, olizoval suché rty. Ruka v rukavici každou chvilku stírala pot za rozepnutým límcem.

Erik se podíval na desátníka Leona. "Ty? Nebo já?" Zaostřil si dalekohled. Viděl v něm tvrdý, zasmušilý ruský obličej. Rozeznával už i vrásky.

Leon váhal. Rus byl blízko, šel rychle, skoro běžel. "Ne, nestřílej," řekl nakonec Leon Erikovi napjatým, chraplavým hlasem. "Počkej. Nebude to, myslím, nutný."

Rus ještě přidal do kroku. Od bot mu odletovaly drobné kameny a úlomky ohořelého dřeva. Došel až nahoru. Zastavil se. Lapal po dechu. Znovu se rozhlédl. Obloha byla zatažená, šedá. Mezi zuhelnatělými stromy foukal vítr. Země nahoře u bunkru byla rovná, holá, pokrytá sutí. Všude kolem se jako tváře mrtvých pomalu hroutily a rozpadaly trosky domů.

Rus byl celý nesvůj. Věděl, že něco není v pořádku. Ohlédl se. Byl pár kroků od bunkru. Erik už ztrácel trpělivost. Pohrával si v dlani s pistolí a koutkem oka se díval na Leona.

"Klid," řekl mu Leon tiše. "Postarají se o něj."

"Určitě? Je blízko, sakra."

"Válejí se až u bunkru. Dojde k nim. Počkej."

Ruš byl opravdu blízko. Brodil se v hromadách popela a sutin. Pušku se snažil držet připravenou k výstřelu. Na okamžik zůstal stát. Měl dalekohled.

"Kouká sem," řekl Erik.

Rus šel dál. Už mu viděli do očí. Měl je modré, studené. Dýchal otevřenou pusou. Na bradě mu rostlo několikadenní strniště vousů. Hubenou tvář zakrývala náplast. U krajů v ní prosvítala modrá barva. Vřed. Uniforma byla zablácená, rozedraná. Chyběla jedna rukavice. Pod opaskem se natřásal počítač. Při běhu vrážel do stehna.

Leon Erikovi položil ruku na rameno. "Jsou tady."

Nad zemí se něco mihlo. Kovový záblesk v kalném poledním světle. Ocelová koule. Hnala se po úbočí za Rusem. Jedna z těch menších. Mládě. Svištělo při zemi, drápy vysunuté, už roztáčelo dva břity. Rus ho zaslechl. Otočil se a vystřelil. Koule se rozletěla na kusy. Ale hned za ní, v závěsu, byla druhá. Rus ještě jednou vystřelil.

Třetí mu skočila na nohu. Cvaknutí, zabzučení. Dostala se až na rameno. Břity zmizely v krku.

Erik si oddechl. "A je to. Mrchy. Nezvyknu si na ně. Na bestie."

"Buď rád, že je máme my, a ne oni." Leon si zapálil cigaretu. "Ale proč byl sám? Nikdo ho nekryl."

Do věže se tunelem nasoukal poručík Scott. "Děje se něco? Mám na obrazovce pohyb."

"Ivan."

"Jeden?"

Erik seřídil periskop. Scott se do něj podíval. U mrtvého těla se hemžily ocelové koule. Ozývalo se cvakání a bzučení. Koule rozřezávaly Rusa, aby ho mohly odnést pryč.

"Je jich tu nějak moc, těch pařátů," zamručel Scott.

"Jako much. Nikdo už nemá šanci."

Scott znechuceně odstrčil periskop. "Jako much. Co tady dělal? Vědí přece, že tu jsou."

Mezi koulemi se objevil další robot. Dlouhá trubice s velkýma, pozornýma očima. Dával ostatním rozkazy. Z vojáka už moc nezbývalo. To, co zůstalo, právě porcovala smečka pařátů.

"Pane," řekl Leon, "když dovolíte, půjdu tam a kouknu se na něj."

"Proč?"

"Vypadá to, že sem něco nes."

Poručík Scott pokrčil rameny. "Tak dobře. Ale dejte pozor."

"Jsem kroužkovanej." Leon si poklepal na prstenec kolem zápěstí. "Mě se nedotknou."

Vzal pušku a vyšel opatrně ven, mezi bloky betonu a zprohýbané ocelové zátarasy. Před bunkrem bylo chladno. Leon se vydal po spáleništi ke zbytkům mrtvého vojáka. Vítr mu zavál do tváře oblak popela. Leon přimhouřil oči.

Pařáty už ho zaregistrovaly. Stáhly se. Pár jich zůstalo nehybně stát. Dotkl se prstence. Ivan by za tohle dal všechno na světě. Signál z prstence pařáty neutralizoval, vypínal je. Dokonce i robot s vlnovým zaměřovačem Leonovi poslušně ustoupil z cesty.

Leon se sklonil nad mrtvolou. Ruka v rukavici byla sevřená. Něco držela. Rozevřel ztuhlou pěst. Vypadla z ní schránka. Zapečetěná hliníková trubička. Matně se leskla.

Leon ji zasunul do kapsy a vyrazil zpátky k bunkru. Pařáty za ním znovu ožily. Dokončily porcování mrtvého a sunuly se s nákladem masa a kostí dolů po šedém svahu. Drápy jim skřípaly v popelu. Leon se otřásl.

Scott upřel oči na hliníkovou trubičku, kterou desátník vytáhl z kapsy. "To měl u sebe?"

"V ruce." Leon odšrouboval uzávěr. "Podíváte se na to, pane?"

Scott vzal trubičku a vysypal si na dlaň její obsah. Papír. Kousek pečlivě složeného hedvábného papíru. Poručík si sedl ke světlu a papír před sebou narovnal.

"Co tam je, pane?" zeptal se Erik. Tunelem se blížili další důstojníci. První šel major Hendricks.

"Majore," řekl Scott, "podívejte se."

Hendricks přečetl proužek papíru. "To nám poslali?"

"Po kurýrovi. Teď jsem to otevřel."

"Kde je?" zeptal se Hendricks suše.

"Dostaly ho pařáty."

Major Hendricks jen temně zavrčel. "Tohle," podal papír nejbližšímu důstojníkovi, "je, myslím, to, na co jsme čekali. Už bylo na čase."

"Vypadá to, že chtějí domluvit termín," řekl Scott. "Budeme s nimi jednat?"

"To nezáleží na nás." Hendricks se posadil. "Kde je zpravodajský důstojník? Chci Měsíční základnu."

Leon zamyšleně sledoval, jak zpravodajský důstojník vysouvá vnější anténu a hledá, jestli v dosahu není ruská špionážní loď.

"Pane," řekl Scott Hendricksovi, "já bych jim nevěřil. Máme pařáty už rok. Proč by je zrovna teď napadlo, že to zabalí?"

"Možná se pařáty dostaly až k nim do bunkrů."

"Jeden ten velkej, ten, co má zaměřovač, se dostal Ivanovi do bunkru minulej tejden," řekl Erik. "Odnesla to prej celá rota, než zatáhli poklop."

"Jak to víte?"

"Kámoš to povídal. Ta věc, přineslo to... přineslo to zbytky."

"Měsíční základna, pane," řekl zpravodajský důstojník.

Na obrazovce se objevil voják z lunárního monitoru. Jeho nažehlená uniforma kontrastovala s uniformami v bunkru. Byl až neskutečně hladce oholený. "Měsíční základna."

"Tady je předsunuté velitelství L-Siréna. Země. Chci mluvit s generálem Thompsonem."

Monitor se na chvíli odmlčel. Do záběru vpluly hranaté tváře generála Thompsona. "Co je, majore?"

"Naše pařáty dostaly Rusa. Kurýra se zprávou. Nevíme, jestli máme reagovat. Už nás takhle několikrát vlákali do pasti."

"Co je to za zprávu?"

"Rusové chtějí, abysme k jejich liniím poslali vyjednavače. Důstojníka s plnou mocí. Neuvádějí přesně, o čem by chtěli jednat. Podle toho, co napsali, jde o..." Major se podíval na proužek papíru, "...o závažnou záležitost, která musí být projednána mezi představiteli OSN a jejich státu."

Přidržel papír u snímače, aby si ho generál mohl přečíst. Thompson zběžně klouzal očima po zprávě.

"Co uděláme?" řekl Hendricks.

"Pošleme tam někoho."

"Myslíte, že to není past?"

"Možná je. Ale místo souhlasí. Tam opravdu mají předsunuté velitelství. Za pokus by to stálo."

"Pošlu tam důstojníka. Až se vrátí, podám hlášení."

"Dobře, majore." Thompson zmizel ze záběru. Obrazovka zhasla. Vnější anténa se sunula dolů.

Hendricks sroloval papír. Přemýšlel.

"Půjdu já," řekl Leon.

"Chtějí zplnomocněného důstojníka." Hendricks se poškrábal na bradě. "Kolik měsíců jsem už nebyl venku? Myslím, že mi neuškodí trocha čerstvého vzduchu."

"Je to riziko."

Hendricks se podíval do periskopu. Zbytky Rusa už byly pryč. Na spáleništi zůstal jenom jeden pařát. Skládal se. Během několika vteřin zmizel v popelu. Jako krab. Ocelový krab... "Nesnáším je." Hendricks přejel rukou po zápěstí. "Vím, že se mně vyhnou, když mám tohle, a stejně je nemůžu vystát. Havěť. Kdo na tohle přišel, sakra? Jsou vytrvalí jako..."

"Aspoň že je nemá Ivan."

Hendricks od sebe odsunul periskop. "Ale vypadá to, že nám vyhráli válku. Snad je to tak dobře. Nevím."

"Nakonec budeme z těch potvor mít plný kalhoty jako Ivani."

Hendricks si zkontroloval hodinky. "Radši už půjdu. Abych tam byl do tmy."

Zhluboka se nadechl a vyšel na spáleniště. Za chvíli zůstal stát. Rozhlédl se. Vykouřil cigaretu. Krajina byla mrtvá. Nic se nehýbalo. Na míle daleko bylo vidět jen popel a prach. Trosky domů. Stromy bez listí. Bez větví. Pahýly. Mezi sluncem a zemí pluly šedé mraky.

Musel jít dál. Vpravo se ozvalo křupnutí. Bzukot. Major zahlédl něco malého, kulatého. Pařát. Na lovu. Dostal krysu. Pařáty je lovily. Vedlejší zaměstnání.

Major Hendricks přešel přes hřeben pahorku a zvedl k očím dalekohled. Ruské linie byly pár mil odtud. Bylo tam jejich předsunuté velení. Z něj přišel kurýr.

Kolem se přehnal robot. Nízký, zavalitý. Mával rukama. Minul Hendrickse a uháněl pryč mezi sutiny. Hendricks se za ním chvilku nevěřícně díval. Tenhle typ viděl poprvé. Další typ, který viděl poprvé. Z podzemních továren teď vycházely pořád nové a nové série robotů. Nové druhy a velikosti.

Sestupoval k úpatí pahorku. Spěchal. Roboti. Umělí vojáci. Všechno to začalo vlastně z nutnosti. Z nouze. Na začátku války Sovětský svaz využil moment překvapení. Tak už to chodí. Severní Amerika byla v troskách. Následoval, samozřejmě, odvetný úder. Byl připravený. Už dlouho před válkou po nebi kroužily diskové bombardéry. Dlouho. Celá léta. Disky dopadly na Rusko pár hodin po tom, co shořel Washington.

Ale Washingtonu to už nepomohlo.

Vlády amerického bloku se hned v prvním roce války přesunuly na Měsíční základnu. Nic jiného jim nezbylo. Evropa lehla popelem. Stala se z ní šedá poušť, pokrytá sutinami. Hřbitov, kde pomalu začínal růst plevel. To bylo všechno. Ani ve Spojených státech se na většině území nedalo pěstovat ani chovat nic živého. Šanci měl jenom ten, kdo utekl do Kanady nebo do Jižní Ameriky. Pár milionů lidí. A když ve druhém roce války začali Sověti vysazovat parašutisty - nejdřív po skupinkách, pak po celých oddílech, vybavených první opravdu efektivní antiradiační výstrojí - musela se evakuovat na Měsíc i americká zbrojní výroba. Ve Spojených státech pak nežil už vůbec nikdo.

Nikdo, kromě vojáků. Zbytky armády zůstaly tam, kde zrovna byly. Někde tisíce mužů, někde pouhá rota. Tyhle útvary o sobě často ani nevěděly. Držely se tam, kde mohly, přesouvaly se za tmy, skrývaly se v troskách, v kanálech, ve sklepích mezi krysami a hady. Zdálo se, že Sovětský svaz má vítězství na dosah ruky. Mimo řízených střel, denně odpalovaných z Měsíce, neexistovala zbraň, která by mu stála v cestě. Válka končila.

A právě tehdy se objevily první pařáty. A přes noc nastal obrat.

Pařáty z první série byly neohrabané. Pomalé. Ivani je rozstříleli na kusy hned, jak vylezly ze svých podzemních děr. Ale pak se objevily další. Rychlejší. Mrštnější. Hrnuly se z továren po celé zeměkouli.

Z dávno zapomenutých, pod troskami pohřbených továren a laboratoří. Z továren, kde se před válkou vyráběly jaderné střely.

Pařáty byly čím dál nebezpečnější a čím dál větší. Nové typy s novými senzory se postupně začínaly specializovat. Na skákání, na létání, na plížení. Týmy nejlepších techniků z Měsíce vysílaly do podzemních továren pokyny a programy pro výrobu složitějších a přizpůsobivějších robotů. Zbraní, ze kterých šla Ivanům hlava kolem. Pařáty se rychle naučily krýt, zahrabávat se v popelu a čekat.

Nejlepší s trochou štěstí našly cestu i do ruských bunkrů. Vklouzly dovnitř, když se otevřela větrací šachta, poklop ve věži nebo vstup. Vířivý let klubka ďábelsky ostrých čepelí po chodbách bunkru se stal brzy noční můrou všech ruských osádek. Pařát navíc neútočil sám, útočil ve smečkách. Byla to zbraň úplně nové kvality. Zbraň, jaká rozhoduje válku.

Možná že už ji rozhodla.

Možná že právě začínal mír. Možná že Politbyro už hodilo ručník do ringu. Po dlouhých šesti letech. Příliš dlouhých na to, jak se tahle válka vedla. Rusko rozoraly statisíce automatických disků při odvetném úderu. Spojené státy zasypal déšť sovětských řízených střel. A to nebylo všechno. Používaly se bakteriální krystaly, řetězcové bomby - a roboti. Pařáty.

Hlavní rozdíl mezi pařátem a jinými zbraněmi spočíval v tom, že pařát byl živý. Ať už si to spojenecké vlády chtěly nebo nechtěly připustit, měl pařát všechny znaky, rysy a vlastnosti charakteristické pro živou bytost. Nebyl to stroj. Pařáty žily. Dokázaly si najít kořist, plížit se po stopě, číhat v popelu. A zabíjet. Cokoliv. Jakkoliv. K tomu je stvořili. To byl pro ně smysl života. Práce.

Dobrá práce. Zvlášť nové typy měly až nečekaný úspěch. Dokonce byly schopné se navzájem opravit. Po všech stránkách si vystačily samy. Bez lidí. Pro parata nebyl žádný člověk ničím jiným než kořistí. Nezáleželo na tom, jakou má uniformu. Jediné, co před nimi chránilo vojáky OSN, byly prstence. V podzemních továrnách už pracovaly jen automaty. Lidí bylo málo, čím dál míň. Konstruktéři z Měsíční základny museli robotům svěřit i jejich vlastní výrobu. Zbraně vyráběly zbraně. A nevedly si špatně. Pařáty z poslední série byly ještě rychlejší a všestrannější. Efektivnější.

Kdyby teď válka skončila, bylo by to jejich vítězství.

Major Hendricks dokouřil cigaretu. Už druhou. Krajina ho děsila. Nic než popel a ruiny. Jako by tu byl sám. Jediný živý tvor na celém světě. Vpravo se nad zem zvedaly trosky nějakého malého města. Pár zdí mezi hromadami sutin. Šel dál. Vzápětí prudce zastavil. Odjistil automat. Znehybněl. Na okamžik se mu zdálo, že...

Od jedné z ohořelých zdí se odlepila drobná postava. Mířila k němu.

Hendricks přimhouřil oči. "Stůj!"

Kluk ho poslechl. Tiše stál a díval se na uniformu. Malý, hubený. Mohlo mu být tak osm let.

Nebo víc. Možná. Kdoví. Většina dětí, co to přežily, zůstala zakrnělá. Byl oblečený v modrém, vybledlém svetru a špinavých, roztřepených krátkých kalhotách. Měl nemyté, nečesané hnědé vlasy. Padaly mu do čela. Něco držel v podpaží.

"Co to máš?" řekl Hendricks ostře.

Kluk to zvedl před obličej. Byla to hračka. Medvídek. Kluk ho s apatickým výrazem v očích podal Hendricksovi.

Hendricks se usmál. "Já ho nechci. Nech si ho."
Kluk vrátil medvídka do podpaží.
"Kde bydlíš?" zeptal se major.
"Tady."
"V těch troskách?"
"Jo."
"Pod zemí?"
"Jo."
"Kolik vás tu je?"
"Kolik?"
"Chci vědět, kolik je tu lidí."
Kluk neodpověděl.
Hendricks se zamračil. "Nebo jsi tu sám?"
Kluk přikývl.
"Co jíš?" "
"Je tu jídlo."
"Jaké jídlo?"
"Tak různě."
Hendricks se mu díval do očí. "Kolik je ti let?"
"Třináct."
Nesmysl. Nebo ne? Kluk byl hubený, zakrnělý. Jen zázrakem by někdy mohl mít děti. Ozáření. Zatracené, všudypřítomné ozáření. Nohy a ruce měl kostnaté, vyzáblé. Jako násady na čističe trubek. Hendricks vzal dítě za ruku. Mělo suchou, hrubou kůži. Ozářenou Sehnul se, aby mu viděl do tváře. Byla bez výrazu. Šedá tvář a velké matné oči.
"Ty jsi slepý?" řekl Hendricks.
"Ne. Trochu vidím."
"Jak to, že tě nedostaly pařáty?"
"Pařáty?"
"Ocelové koule. Číhají v zemi."
"Proč by na mě číhaly?"
Nejspíš pařáty ještě nepotkal. Nebyly úplně všude. Stahovaly se k bunkrům, kde měly větší šanci na úlovek. Šly za teplem. Živočišným teplem.
"To ti přeju." Hendricks se protáhl. "Co budeš dělat? Půjdeš tam? Zpátky do těch..."
"Můžu jít s tebou?"
"Se mnou?" založil si Hendricks ruce na prsou. "Já jdu daleko. Ještě pár mil. A spěchám." Podíval se na hodinky. "Musím tam dojít do setmění."
"Chci jít s tebou."
Hendricks prohledal tlumok. "Nestojí to za to. Na." Podal dítěti všechny konzervy, co měl u sebe. "Vezmi si tohle a běž dovnitř. Oukej?"
Kluk mlčel.
"Zastavím se tu, až se budu vracet. Zítra. Snad. Pak bych tě vzal k nám. Dobře?"
"Chci s tebou jít už teď."
"Je to daleko."
"Ujdu to."
Hendricks přešlápl z nohy na nohu. Dva lidi jsou lepší terč než jeden. A kluk ho bude zdržovat. Ale kdyby se náhodou musel vracet jinudy... A jestli je tady ten kluk opravdu sám, tak -
"Dobře. Pojď se mnou."
Šli těsně vedle sebe. Hendricks koutkem oka dával pozor, jestli mu kluk stačí. Kluk mlčel. V podpaží svíral medvídka.
"Jak se jmenuješ?" zeptal se ho major po chvíli.
"David Edward Derring."
"David? Co... co se stalo tvým rodičům?"
"Umřeli."
"Jak?"
"Při výbuchu."
"Kdy?"
"Před šesti lety."
Hendricks zpomalil. "Ty jsi tady sám šest let?"
"Ne. Ještě tu bylo pár lidí. Pak odešli."
"A ty jsi tady zůstal sám?"

"Jo."

Major se podíval dolů na dětskou tvář. Byl to zvláštní kluk, opravdu zvláštní. Uzavřený, jakoby duchem nepřítomný. Ale tak teď vypadaly všechny děti. Všechny, co přežily. Tiché. Klidné. Spoutané děsivým, úporným fatalismem. Nic je nemohlo překvapit. Byly smířené se vším. Nechápaly, co to znamená být normální, ať už fyzicky nebo psychicky. Neznaly přirozený běh věcí, obyčejný život. Narodily se do světa, kde se s ničím nedalo předem počítat, do světa, kde zvyky, mravy, všechno, čím se vymezuje proces učení, to všechno bylo pryč. Zbyla jen bezprostřední, krutá zkušenost.

"Nejdu moc rychle?" řekl Hendricks.

"Ne."

"Jak sis mě vůbec všiml?"

"Čekal jsem."

"Čekal?" Hendricks nechápavě svraštil obočí. "Na co jsi čekal?"

"Tak. Na něco."

"Na něco?"

"Na něco k jídlu."

"Aha." Major sevřel rty. Byla to hrůza. Třináctiletý kluk se živí krysami a sysly a starými zkaženými konzervami. Žije ve sklepě, v ruinách svého vlastního města. A kdykoliv ho může zabít radioaktivita, pařát nebo ruská vzdušná mina.

"Kam jdeme?" zeptal se David.

"K Rusům."

"K Rusům?"

"To jsou nepřátelé. Začali tuhle válku. Shodili první bomby. Můžou za tohle všechno tady."

Kluk přikývl. Pořád ta stejná, bezvýrazná tvář.

"Já jsem Američan," řekl Hendricks.

Kluk mlčel. Zůstával teď trochu vzadu, pár kroků za Hendricksem. V podpaží vytrvale svíral svého špinavého plyšového medvídka.

Před čtvrtou se Hendricks rozhodl, že si udělají přestávku na jídlo. Zapálil oheň v prolákline mezi dvěma velkými betonovými deskami. Rostlo tu křoví a nějaký plevel. Hendricks lámal větve keřů, trhal stonky a přikládal je na oheň. Pak našel v sutinách kusy dřeva. Ruské linie už byly blízko. Nahoře nad prolákline se táhlo široké údolí, obklopené horskými hřebeny. Podle všeho tu kdysi pěstovali ovoce. Teď se nad pahýly ohořelých kmenů převalovala jen oblaka prachu, která vítr zvedal z popela, ze zbytků zdí a z toho, co před lety bývalo silnicí.

Hendricks uvařil kávu, ohřál skopové a rozložil ho na plátky chleba. "Tumáš." Podal jídlo Davidovi. David seděl na patách. Kostnatá, od klečení zbělena kolena měl až těsně u plamenů. Prohlédl si chleba se skopovým, zakroutil hlavou a vrátil ho zpátky.

"Ne."

"Ne? Nechceš to?"

"Ne."

Hendricks pokrčil rameny. Asi je mutant, blesklo mu hlavou. Nestrávil by to. Asi. Kdoví. Až bude mít hlad, něco si najde. Zvláštní kluk. Zvláštní svět. Všechno se změnilo. A nikdy už to nebude jako dřív. Nic nebude jako dřív. Ani člověk ne.

"Jak myslíš," řekl major. Snědl skopové s chlebem a vypil kávu. Jedl pomalu. Nechutnalo mu to. Nakonec vstal a podrážkami zadusil oheň.

David se také zvedl. Díval se na Hendrickse svýma mrtvýma očima.

"Půjdeme," řekl Hendricks.

"Dobře."

Hendricks šel vpředu. Měl připravený automat. Blížili se k ruským liniím. Nevěděl, co je čeká. Rusům se nedalo věřit. Chystají kapitulaci, nebo past? Rozhlédl se. Viděl jen suť a popel. Nějaké pahorky. Zuhelnatělé stromy. Betonové zdi. Tam někde by Rusové měli mít bunkr. Předsunuté velitelství. Někde pod zemí. Hluboko pod zemí. Nahoře budou jen periskopy, pár děl, možná anténa.

"Kdy tam dojdeme?" zeptal se David.

"Už brzy. Bolí tě nohy?"

"Ne."

"Tak proč se ptáš?"

David neodpověděl. Trmácel se zarputile Hendricksovi v patách. Boty i nohy měl zaprášené od popela. Na vyzáblých, mrtvolně bledých tvářích se proplétaly šedé rozmazané pruhy a křivky. Bezbarvé obličeje. Takové byly všechny děti, co vyrůstaly ve sklepech, v kanálech a v podzemních krytech.

Hendricks zpomalil. Prohlížel si dalekohledem krajinu před sebou. Někde tu jsou, říkal si, ale kde? Cekají mě? Mají mě na mušce, jako naši měli toho Rusa? Po zádech mu přeběhl mráz. Někdo teď možná drží prst na spoušti a ptá se, jestli má vystřelit. Zabít.

Než pokračoval v cestě, setřel si z tváří a z čela pot. "Sakra." Snažil se uklidnit. Čekají mě, opakoval si v duchu. Nebudou střílet.

Držel automatickou pušku oběma rukama. Vzadu za ním šel David. Hendricks sevřel rty. Znovu se rozhlédl. Mohlo to přijít každou vteřinu. Záblesk. Bílé světlo někde v útrobách betonové střílny.

Zvedl ruku a dlaní opsal kruh.

Nic se nepohnulo. Tam vpravo. Ty pahorky. Býval tam les. Teď po svazích a po pahýlech stromů šplhal nějaký plevel. Hendricks se vpíjel očima do temné spleti mrtvých a živých rostlin. Někdo tam určitě je, napadlo ho. Musí tam být perfektní rozhled. Vykročil směrem k pahorkům. David šel beze slova za ním. Kdybych tomu tady velel já, říkal si Hendricks, někoho bych tam určitě poslal. Pak bych věděl o každém hnutí. Zarazil se. Kdybych tomu tady velel já, blesklo mu hlavou, nepotřeboval bych žádnou hlídku na pahorcích. Byly by tu pařáty.

Zůstal stát. Rozkročil se. Dal ruce v bok.

"Tady to je?" řekl David.

"Skoro."

"Proč stojíme?"

"Musíme si dát pozor." Hendricks opatrně popošel kupředu. Byl na samém úpatí jednoho z pahorků. Teď by neměli šanci, kdyby Ivan začal střílet. Hendricks ještě jednou zvedl ruku. Cítil nepříjemné mrazení v zádech. Když poslali ten dopis, měli by čekat, že přijde voják OSN. Měli by mu jít naproti. Pokud to celé není past.

"Drž se u mě," řekl Davidovi. "Nezůstávej moc vzadu."

"U tebe?"

"Buď za mnou. Jsme už blízko. Dávej pozor. Pojď."

"O mě se neboj." David byl pár kroků za Hendricksem. Pořád si nesl medvídka.

"Dobře." Hendricks zvedl k očím dalekohled. V první chvíli se mu zdálo, že něco vidí. Něco se pohnulo. Tam nahoře. Znovu zaostřil. Ne, nic. Byl tam klid. Mrtvo. Jen plevel, kmeny stromů a popel. Možná to byly krysy. Ty velké černé, co utečou i pařátům. Mutanti. Naučily se hrabat nory v popelu a zpevňovat je vlastními slinami. Když ty sliny zaschnou, vypadá to jako pryskyřice. Nebo umělá hmota. Kdo se přizpůsobí, ten přežije. Hendricks popošel ještě o několik kroků.

Vtom se od úbočí odlepila vysoká hubená postava. Plášť z celty. Šedozelená uniforma. Rus. A za ním další. Měli automatické pušky. Obě mířily dolů.

Hendricks strnul. Rozevřel rty. Vojáci klečeli na svahu mezi stromy. O kousek výš se objevila třetí uniforma. Drobnější, menší. Byla to žena. Stála těsně pod hřebenem pahorku.

Major si odkašlal. "Hej!" Zamával na ně. "Já jsem-"

V hlavních se zablesklo. Tepelná vlna ho srazila k zemi. Tváře, nos i oči měl plné popela. Nemohl dýchat. Zvedl se na kolena. Tak přece past. Konec. Teď to vyřídí jako na jatkách. Uniformy se řítily dolů po úbočí. Podrážky jim klouzaly a skřípaly v popelu. Hendricks byl napůl omráčený. Bušilo mu srdce. Mimoděk zvedl automat. Držel ho ze všech sil, jako by zbraň vážila tuny. V krku a v nose ho pálil hořký, štiplavý pach po záblescích.

"Nestřílej!" křikl Rus celkem slušnou angličtinou.

Už stáli nad ním. Všichni tři. "Zahoď to, Amíku."

Hendricks proklínal je i sebe. Taková pitomost. Sakra. Vlézt jim na mušku. Zmetkům. A ten kluk? Ohlédl se. Z Davida nic nezbylo. Jen cáry.

Šedozelené uniformy Hendrickse provrtávaly upřeným, tázavým pohledem. Čekaly. Major si setřel z tváře prach a krev. Zakroutil hlavou. "Proč jste to, hergot, udělali?" vrčel vztekle. "Proč toho kluka?"

"Proč?" Jeden z vojáků postrčil majora směrem k Davidovi. "Koukej."

Hendricks zavřel oči.

"Koukej!" Rusové ho přivlekli až ke zbytkům mrtvého těla. "Vidíš? Hoď zadkem, člověče. Nemáme čas."

Hendricks se podíval dolů na zem. Zatajil dech.

"Vidíš? Rozumíš?"

David měl pod kůží ocelové pružiny. Trčely z něj dráty, relé a spousta dalších součástek. Rus je rozhrnul špičkou boty. Součástky se vysypaly ven z hrudníku. Pružiny, kroužky, podložky. Kusy roztaveného plastu. Hendricks se shýbl nad proraženou lebkou. Viděl mozek. Relé, kabely, trubice, přepínače, mikrokontakty...

"Robot," řekl Rus. "Viděli jsme, jak tě zahákoval."

"Zahákoval?"

"Jo. Vždycky se na někoho přilepí a jdou s ním až do bunkru."

Hendricks zamžikal očima. "Ale..."

"Pojď." Vedli ho nahoru mezi pahýly stromů. "Tady jsme jako na dlani. Budou jich tady stovky."

Šplhali po svahu v sypkém, kluzkém popelu. Žena už je čekala nahoře pod vrcholkem.

"Spojte mě s předsunutým velením," dýchal přerývaně Hendricks. "Mám jednat o-"

"Předsunuté velení? Nebuď blázen. Už tam byly. Všechno ti vysvětlíme." Došli na hřeben pahorku. "Jsme tady jen my. My tři. Zbytek byl v bunkrech."

"Tudy. Tam dolů." Žena odšroubovala poklop a kývla do šedého tunelu. "Běž. Rychle."

Hendricks šel první. Pak sestoupili po žebříku dolů oba vojáci. Žena zašroubovala poklop. Několikrát se ujistila, že západky drží. Teprve pak se vydala k ostatním.

"Dobře že jsme tě viděli," zamručel jeden z vojáků. "Bylo by to lezlo za tebou až sem."

"Dej mi cigaretu," řekla žena. "Neměla jsem americkou cigaretu už pěkně dlouho."

Hendricks jí dal celou krabičku. Vytáhla z ní cigaretu a pak podala krabičku vojákům. V rohu malé místnosti blikala žárovka. Nízký popraskaný strop. Seděli u dřevěného stolu. Všichni čtyři. Dřív, než si sedli, odstrčili k jedné straně stolu špinavé nádobí. Vzadu za otrhaným závěsem byla ještě jedna místnost. Hendricks tam zahlédl nějaké přikrývky, plášť a kabáty pověšené na zdi.

"Zrovna jsme byli tady," řekl voják, který seděl vedle Hendrickse. Odložil přilbu a pročísl si rukou světlé vlasy. "Jo, já se jmenuju Rudi Maxer. Jsem desátník. Polák. V sovětské armádě sloužím dva roky." Natáhl ruku k Hendricksovi.

Hendricks okamžik váhal. Potom dlaň stiskl. "Major Joseph Hendricks."

"Klaus Epstein," podal majorovi ruku ten druhý. Byl o něco menší, měl tmavé řídké vlasy. Nervózním trhaným pohybem si promnul v prstech levé ucho. "Rakušan. Už se ani nepamatuju, kdy mě naverbovali. Zkrátka, byli jsme u Tasso, Rudi a já." Kývl směrem k ženě. "Nejít sem, zůstali jsme v bunkru taky."

"A pařáty - jak tam vlezly?"

Epstein si zapálil cigaretu. "Nejdřív jeden. Typ, co se pověsil i na tebe. Otevřel jim poklop."

Hendricks nadzvedl obočí. "Typ? Těch typů je víc?"

"Jo. Ten kluk, David, David s medvídkem, to je třetí série. Nejhorší."

"A ostatní?"

Epstein sáhl do kapsy. "Tady." Hodil na stůl balík fotografií, převázaný provazem. "Koukni se sám."

Hendricks rozvázal provaz.

"Vidíš?" řekl Rudi Maxer. "Proto jsme chtěli dohodnout kapitulaci. No my - Rusové chtěli dohodnout kapitulaci. Začalo to před týdnem. Vaše pařáty daly dohromady úplně novou sadu zbraní. Zdokonalily samy sebe. Chápeš? Vy jste je nechali, ať si v těch vašich továrnách dělají, co chtějí. Výroba, opravy, všechno to bylo na nich. Zatraceně. Jsou pořád složitější a prohnanější. Je to vaše vina."

Hendricks se díval na fotografie. Neostré, rozmazané, pořizované ve spěchu. Na prvních byl David. David u silnice. Osamělý. David spolu s dalším Davidem. Tři Davidové. Všichni stejní. Každý si nesl medvídka.

Hnus.

"Podívej se na tyhle," řekla Tasso.

Byly to záběry z větší vzdálenosti. Zubožený voják v příkopu. Ruka na pásce. Neměl jednu nohu. Držel se neuměle opracované berly. Pak dva vojáci. Úplně stejná zranění. Jeden podpíral druhého.

"To je první série. Zraněný voják." Klaus Epstein si vzal fotografie zpátky k sobě. "Líbilo se vám, co, jak nás pařáty dostaly. Jak jsou čím dál lepší, rychlejší, chytřejší. Jak nám dávají zabrat. Ale pořád to byly jenom stroje. Spousta ocelových koulí se spoustou zatraceně ostrých pařátů a bodců. Když se objevily, tak jsme věděli, o co jde. Teď to neví nikdo."

"Série jedna zmasakrovala naše severní křídlo," řekl Rudi. "Než Rusům došlo, co se děje, bylo pozdě. K bunkru se připlazil zraněný voják, bušil na poklop a řval bolestí. Tak mu otevřeli. A měli je na krku. Pařáty..."

"Nejdřív to vypadalo, že víc typů není," řekl Klaus. "Povedlo se ho vyfotit, toho vojáka. Když k vám posílali kurýra, ještě tu žádný další typ nebyl. Jen série jedna. Vysoký zraněný voják. Dávali jsme si na něj pozor."

"To znamená, že vaše linie padla do léčky-"

"Třetí sérii. Davidovi s medvídkem. Vyšlo mu to." Klaus se hořce usmál. "Vojáci mají slabost pro děti. Vzali ho dovnitř a dali mu jídlo. A chlapeček se nám za to odvděčil. Tedy nám ne, ale těm v bunkru."

"My tři jsme měli štěstí. Když se to stalo, tak jsme zrovna Klaus a já - byli jsme u Tasso. Tady." Desátník máchl rukou kolem sebe. "V tomhle doupěti. Vraceli jsme se a z pahorku jsme viděli tu hrůzu. Ještě se bojovalo. David a medvídek. Stovky Davidů. Klaus to vyfotil."

Epstein znovu převázal fotografie provázkem.

"Dostali se do všech bunkrů na vaší linii?" řekl Hendricks.

"Jo."

"Ale my jsme je u našich linií neviděli." Major mimoděk přejel rukou po zápěstí. "Myslíte, že by to mohlo..."

"Tihle už kašlou na vaše kroužkování. Kašlou na to, jestli jseš Rus, Američan, Polák nebo Němec. Dělají svou práci. Jen trochu líp, než jste chtěli. Jdou po všem, co má krev."

"Po teple," dodal Epstein. "O to vám šlo, ne? Měli být samostatní, ne? Připadalo vám, že jste v pohodě, když máte kroužky. Ale nejste. Jsou samostatní a ten signál z kroužků jim vadil. Vypínal je. Proto se začali chránit. Myslím ty nové série. Mají pod kůží olověný plášť."

"Jaké typy to jsou?" zeptal se Hendricks. "David, zraněný voják a kdo ještě?"

"Nevím." Klaus ukázal prstem na zeď. Visely tam dva sežehlé ocelové štítky. Hendricks vstal a prohlédl si je. Zprohýbané, při okrajích roztavené kusy plechu.

"To vlevo, to byl zraněný voják," řekl Rudi. "Jednoho jsme dostali. Taky tady. Sel k bunkru. Koupil to jako David, co tě zahákoval."

Do ocelového štítku bylo vyražené označení S-1. Hendricks sáhl na druhou destičku. "A tohle, to je ze série David?"

"Jo." Štítek mel označení S-3.

Klaus přišel ke stěně a podíval se Hendricksovi přes rameno. "Vidíš? Musí být ještě jeden typ. Možná se nevyrábí. Možná nefungoval. Ale musí existovat. Musí existovat série dva, když je série tři a jedna."

"Měl jsi štěstí, Američane," řekl Rudi, "že tě David nezabil. Asi čekal, až ho přivedeš do bunkru nebo tak."

"Otevřeš mu a je konec," řekl Klaus. "Jde s tebou, rozkouká se a pak pustí dovnitř další. Bez milosti. Zkrátka robot, co má svůj program a ten plní. Dokonale." Setřel si z tváří pot. "Uvidíš sám."

Odmlčeli se.

"Dej mi ještě cigaretu," řekla Tasso. "Chutnají mi. Už jsem skoro zapomněla, jakou mají chuť."

Byla noc. Hvězdy se ztrácely v moři temných mraků. Klaus opatrně nadzvedl poklop, aby Hendricks mohl ven.

Rudi máchl rukou do tmy. "Tam byly naše bunkry. Asi půl míle odsud. Byla to náhoda, že jsme si odskočili, Klaus a já. Tomu se říká spojit příjemné s užitečným."

"Dole to nikdo nepřežil," ozval se Klaus přidušeným hlasem. "Šlo to rychle. Ráno jsme dostali rozhodnutí Politbyra. Pověřili naše předsunuté velení. Hned k vám vyrazil kurýr. Viděli jsme, jak jde k vašim liniím. Kryli jsme ho, dokud nezmizel z dohledu."

"Alex Radrivsky. Znali jsme ho. To bylo tak v šest ráno. Slunce zrovna vycházelo. V poledne jsme, Klaus a já, měli pauzu. Chtěli jsme na hodinku vypadnout z bunkrů. Nikdo nás neviděl. Šli jsme ven. Tady nahoře, na těch pahorcích, bylo městečko. Pár domů, jedna ulice. Ten sklep tady, to patřilo k farmě. Tasso už nás čekala. Nebyli jsme tu prvně. Z bunkrů sem chodil kdekdo. A dneska to vyšlo na nás."

"A zachránilo nás to," řekl Epstein. "Prostě klika, že jsme byli na řadě. Když jsme - když jsme skončili, chtěli jsme se vrátit. Odšroubovali jsme poklop a vylezli ven. To už tam byli Davidové. Hned nám došlo, že je zle. Viděli jsme fotky první série. Rozdával nám je komisař. Museli jsme rychle zalehnout. Kdyby si nás to všimlo, byl by konec. I tak byl problém dostat se zpátky do sklepa. Lezli tu všude jako mravenci. Dva jsme vyřídili cestou k poklopu. Vletěli jsme dovnitř a zabarikádovali se tam, jak to šlo."

"S jedním si poradíš celkem snadno. Pořád jsme lepší než oni. Zatím. Ale oni jsou ve výhodě. Jsou to stroje. Nemají pud sebezáchovy. Jdou prostě do toho. Nekoukají se na nic."

Major Hendricks se opíral o kraj tunelu. Oči přivykaly tmě. "Není to nebezpečné, takhle otevřít?"

"Ne, když si dáš pozor. Jak jinak bys vysílal, co?"

Hendricks pomalu sáhl za opasek pro vysílačku. Přiložil k uchu sluchátko. Bylo studené a vlhké. Foukl do mikrofonu. Sledoval, jak se vysouvá ven malá anténa. Ve sluchátku se ozvalo šumění. "Máš pravdu," řekl Rudimu. "Asi."

Pořád váhal.

"Pomůžeme ti, kdyby něco," řekl Klaus.

"Díky." Hendricks přidržoval sluchátko mezi uchem a ramenem. Díval se do tmy. "Je to zvláštní."

"Co?"

"Ty nové typy. Nové série pařátů. Možná už touhle dobou řádí v bunkrech OSN. Připadá mi to, jako by se nám před očima rodila nová rasa. Život. Evoluce. Život, co přijde po člověku."

Rudi zamručel: "To není život."

"Ne? Proč ne? Lidi vymírají a oni je nahrazují."

"Nenahrazují. Nejsou to lidi. Jsou to stroje. Stroje na zabíjení. Vaše stroje. Nic jiného neumí. Jen plnit program."

"Teď to možná tak vypadá. Ale co za pár let? Po válce. Až nebudou mít s kým bojovat, ukáže se, co v nich je."

"Povídám, že to nejsou lidi."

"Nejsou?"

Rudi chvíli mlčel. Pak řekl: "Jsou to stroje. Podobají se lidem, ale jsou to stroje."

"Vysílej, majore," vložil se do hádky Klaus. "Nemůžeme tady trčet věčně."

Hendricks nastavil kód velitelského bunkru. Čekal. Žádná odpověď. Ticho. Zkontroloval sluchátko, anténu i mikrofon. Všechno bylo v pořádku.

"Scotte!" zasyčel do mikrofonu. "Slyšíte mě?"

Ticho. Nastavil zesilovač na maximum a znovu to zkusil. Nic. Jen praskání.

"Neodpovídají. Možná mě slyší, ale nechtějí odpovědět."

"Řekni jim, že to je naléhavé."

"Myslí si, že jste mě přinutili." Ještě jednou se pokusil navázat spojení. Marně. Ve sluchátku bylo ticho. Ozýval se tam jen praskot a šumění.

"Mohlo by to být radioaktivitou," řekl Klaus po chvíli. "Teď se špatně vysílá."

Hendricks vypnul vysílačku. "Nemá to smysl. Neodpovídají. Radioaktivita? Možná. Nebo mě slyší a nechtějí odpovědět. Po pravdě řečeno, být na jejich místě, choval bych se stejně. Taky bych něčemu takovému nevěřil. Možná slyšeli všechno, ale..."

"Možná že už je pozdě."

Hendricks přikývl.

"Radši zašroubujeme poklop," řekl Rudi nervózně. "Tady to stojí za houby."

Vrátili se do tunelu. Klaus pečlivě upevňoval západku vedle západky. Ve sklepě bylo dusno a teplo.

"Já nevím," řekl Hendricks. "Vždyť jsem odcházel v poledne. To je deset hodin. Že by to stihly tak rychle?"

"Stíhají to rychle. Když se jeden z nich dostane dovnitř, jde to ráz na ráz. To víš, paráty. Vlastně nevíš. Neumíš si ani představit, jaká to je mrcha, ty čepele. Hrůza. To poznáš."

"Hmm." Hendricks přešel napříč místností. Zastavil se zády k ostatním.

"Co je?" řekl Rudi.

"Měsíční základna. Jestli se dostaly až tam..."

"Měsíční základna?"

Hendricks se ohlédl. "Tam se nemohly dostat. Sakra. Tomu nevěřím."

"To existuje, ta Měsíční základna? Něco jsem slyšel, ale moc se mi to nezdálo. Jak je to s ní doopravdy, co?"

"Postavili ji tam. Zásobuje nás. Máme tam továrny, vládu, všechno. Kdyby se dostaly až na Měsíc..."

"Úplně by stačilo, kdyby se tam dostal jeden. Znáš to. Dostane se tam jeden, dostanou se tam všichni. Jsou stejní. Jako mravenci."

"Naprostý socialismus," ušklíbla se Tasso. "Sen všech komunistů. Navzájem zaměnitelní občané."

Epstein vztekle zavrčel. "Tak dost. Co teď?"

Hendricks přecházel od zdi ke zdi. Rozčiloval ho zápach potu a jídla. Tasso odhrnula závěs. "Jdu si lehnout," řekla.

Závěs jí za zády klesl zpátky na své místo. Rudi a Klaus byli u stolu. Dívali se na Hendrickse. "S tímhle ti neporadíme," řekl Epstein. "Je to vaše věc. Vaše základna."

Hendricks potřásl hlavou.

"Je to problém." Rudi se napil kávy a dolil do šálku vodu z konvice. "Tady jsme v bezpečí, ale nemůžeme tu zůstat. Nemáme tu dost jídla a vůbec."

"Ale když půjdeme ven..."

"Když půjdeme ven, tak nemáme šanci. Nebo máme, ale malou. Nedostaneme se moc daleko. Kde je váš bunkr, majore?"

"Tři nebo čtyři míle odtud."

"To bysme mohli zvládnout. Ve čtyřech. Každý si bude hlídat svou stranu. Tak nás nezahákujou. Máme tři automaty. Průpaly. A Tasso půjčím pistoli." Rudi si poklepal na opasek. "V sovětské armádě chybí někdy boty, ale nikdy zbraně. Ve čtyřech bysme se do vašeho bunkru mohli dostat, majore. Nebo tam aspoň dostat tebe."

"A když budou i tam?" řekl Klaus Epstein.

Rudi pokrčil rameny. "Tak se zkusíme vrátit sem."

Hendricks prudce zastavil. "Co myslíte, opravdu by už mohly být v amerických liniích?"

"Kdoví. Mohly. Umějí si to zorganizovat. Vědí zatraceně dobře, co dělají. Když začnou, je to jako s hejnem kobylek. Moment překvapení. Rychlost. Úplně šílená vytrvalost. Nevíš, kam dřív skočit."

"Chápu," zamručel Hendricks.

Tasso nespala. "Majore?"

Hendricks odhrnul závěs. "Co je?"

Tasso se líně protáhla na přikrývkách. "Zbyly ti ještě americké cigarety?"

Hendricks vešel do místnosti a sedl si na dřevěnou stoličku. Prohledal kapsy. "Ne. Už ne."

"To je škoda."

"Odkud jsi?" řekl Hendricks po chvíli mlčení.

"Z Ruska."

"Kde ses tu vzala?"

"To jako tady?"

"Byla tu Francie, ne? Normandie. Tos přišla se sovětskou armádou?"

"Proč?"

"Jen se ptám." Už si svlékla kabát. Ležel v nohách postele. Byla mladá. Tak dvacet. Štíhlá. Dlouhé vlasy měla rozhozené po polštáři. Dívala se na Hendrickse velkýma tmavýma očima.

"Na co myslíš?" řekla.

"Na nic. Kolik je ti let?"

"Osmnáct." Pořád stejně upřený pohled. Víčka se ani jednou nepohnula. Ruce měla složené pod hlavou. Byla oblečená v ruských vojenských kalhotách a košili. Šedozelené. Široký kožený opasek s počítačem a s nábojnicemi. Lékárnička.

"Jsi v armádě?"

"Ne."

"Tak odkud máš uniformu?"

Pokrčila rameny. "Od nich," řekla.

"Kolik - kolik ti bylo, když jsi sem přišla?"

"Šestnáct."
"Jenom šestnáct?"
Přimhouřila oči. "No a?"
Hendricks si promnul bradu. "Žila bys úplně jinak, nebýt války. Šestnáct. Od šestnácti žít takhle..."
"Přežít."
"Já vím."
"Ty bys taky žil jinak," zašeptala Tasso. Rozvázala si tkaničky u bot. Jednu botu odkopla na podlahu. "Majore, nešel bys vedle? Jsem ospalá."
"Bude to problém, srovnat se tady. Čtyři lidi. To jsou tu jen tyhle dvě místnosti?"
"Jo."
"Nebyl původně ten sklep větší? Možná je zbytek zasypaný. To by se dalo zjistit."
"Asi dalo." Tasso odepnula opasek. Znovu si lehla na přikrývky a začala si rozepínat košili. "Víš jistě, že už nemáš cigarety?"
"Měl jsem jenom jeden balíček."
"To je vážně škoda. Třeba nějaké najdeme v tom vašem bunkru." I druhá bota spadla na zem. Tasso nahmatala vypínač u žárovky. "Dobrou noc."
"Ty usneš?"
"Jo, usnu."
Místnost se ponořila do tmy. Hendricks vstal a po paměti zamířil k závěsu. Odtáhl ho. A strnul.
Rudi stál u zdi. Byl bledý, orosený potem. Ústa se mu otvírala a zavírala, aniž by z nich vyšel nějaký zvuk. Do břicha měl zabořenou hlaveň pistole. Klausovy pistole. Epstein držel prst na spoušti. Rudi se neodvažoval pohnout.
"Co to-" vydechl Hendricks, ale Epstein ho nenechal domluvit.
"Rychle, majore. Pojď sem. Tvou zbraň. Slyšíš?"
Hendricks vytáhl z pouzdra pistoli. "Co to má znamenat?"
"Kryj mě." Klaus Hendrickse postrčil kupředu. "Tady odtud. Honem!"
Rudi spustil paže podél těla. Podíval se na Hendrickse a olízl si jazykem rty. V očích mu divoce blýskalo. Po čele stékal pot. "Majore..." Desátníkův hlas byl najednou chraplavý, přidušený hrůzou nebo vztekem. "Majore, on se zbláznil. Udělej s ním něco."
"O co tu jde?" zavrčel Hendricks.
Klaus nepřestával mířit pistolí na Rudiho. "Vzpomínáš si, majore, o čem jsme mluvili? Tři série. Známe první a třetí. Ale neznáme druhou. Vlastně neznali jsme druhou." Ještě víc zabořil hlaveň pistole Rudimu do břicha. "Teď už ji známe."
Stiskl spoušť. Kolem Rudiho vyšlehl bílý záblesk. Major uskočil před tepelnou vlnou.
"Majore, to je druhá série."
Tasso rozhrnula závěs. "Klausi, cos to udělal?"
Klaus se odvrátil od zuhelnatělé postavy, která se hroutila podél zdi na podlahu. "Série dva, Tasso. Teď už je známe všechny tři. Teď si poradíme. Já-"
Tasso zírala na zbytky Rudiho ve zčernalých, doutnajících cárech uniformy. "Tys ho zabil."
"Ho? Snad jo. Dával jsem na něj pozor. Měl jsem podezření, ale nebyl jsem si jistý. Až teď." Klaus si nervózně pohrával s pažbou pistole. "Bylo to štěstí. Rozumíš? Za hodinu by to-"
"Jistý?" Tasso se shýbla k ohořelé mrtvole. V tom okamžiku její drobná dívčí tvář zkameněla. "Majore, podívej se. Kosti. Maso."
Hendricks si klekl vedle ní. Ty cáry na podlaze, to byly zbytky člověka. Spálené maso, roztavené úlomky kostí, kusy lebky. Šlachy, vnitřnosti, krev. Kaluž zasychající krve.
"Kde má kolečka?" řekla Tasso chladně. Vstala. "Kde má šrouby, relé, kabely? Tohle je pařát? Série dva?" Založila si ruce na prsou. "To nám vysvětlíš."
Epstein se sesul na židli. Byl bledý jako sníh. Zabořil hlavu do dlaní.
"Slyšíš?" zatřásla s ním Tasso. "Proč jsi to udělal? Proč jsi ho zabil?"
"Ze strachu," řekl Hendricks. "Měl prostě strach, po tom všem tady."
"Možná."
"Možná?"
"Možná měl důvod, aby Rudiho zabil. Dobrý důvod."
"Jaký?"
"Možná že Rudi na něco přišel."
Hendricks se jí zadíval do tváře. "Na co?" zeptal se.
"Na něj."
Klaus prudce zvedl oči. "To je nesmysl! Co to žvaní, majore? Slyšel jsi to? Já a druhá série! Já že-"
"Proč jsi ho zabil?" řekla Tasso.
"Vždyť povídám." Klaus unaveně kývl hlavou směrem k Rudimu. "Já myslel, že je pařát. Byl jsem si jistý."

"Proč?"
"Dával jsem na něj pozor. Měl jsem podezření."
"Proč?"
"To jsou drobnosti. Člověk si něčeho všimne, něco zaslechne. Zdálo se mi, že..." Odmlčel se.
"Pokračuj."
"Byli jste spolu tam vedle. A my tu hráli karty. Jak jsme tak seděli a mlčeli, zdálo se mi, že - že to v něm tiká."
Zabořil hlavu zpátky do dlaní.
"Ty mu věříš?" zeptala se Tasso Hendrickse.
"Jo. Věřím."
"Já ne. Kvůli tomu Rudiho nezabil." Tasso sáhla po pušce opřené o zeď v rohu místnosti. "Majore-"
"Ne." Hendricks zakroutil hlavou. "Už dost. Jeden mrtvý snad stačí. Když ho zabijeme, uděláme to, co on Rudimu."
Epstein se na Hendrickse podíval jako na soudce, který rozhoduje o životě a smrti. "Díky. Fakt díky. Jsme na tom všichni stejně, přece. Sakra. Zabila by mě."
"Jenom klid." Hendricks vykročil k žebříku. "Teď půjdu ven a ještě to zkusím. Třeba navážu spojení. A když ne, modlete se, ať zítra máme štěstí."
Klaus rychle vstal. "Jdu s tebou. Pomůžu ti."
Noc byla studená. Země se ochlazovala. Klaus Epstein zhluboka vdechoval čerstvý vzduch. Stál s Hendricksem nahoře u poklopu. Byl rozkročený, oběma rukama držel automatickou pušku. Oči upíral do tmy, uši měl napjaté. Hendricks se krčil nad poklopem a ladil vysílačku.
"Máš něco?" zeptal se Klaus po chvíli.
"Zatím nic."
"Zkoušej to dál. Ať vědí, co se stalo."
Hendricks ještě jednou nastavil kód bunkru. Zbytečně. Zasunul anténu. "Nemá to smysl. Neslyší mě. Nebo slyší a neodpovídají. Nebo-"
"Nebo už nejsou."
"Tak naposledy." Anténa se znovu vysunula. "Scotte, slyšíte mě? Kruci!"
Poslouchal. Zas jen šumění a praskání. Ale potom, za pár vteřin, se ozvalo sotva slyšitelné:
"Tady je Scott."
Major zaťal prsty do vysílačky. "Scotte! Jste to vy?"
"Tady je Scott."
Klaus pokrčil nohy do dřepu a ohlédl se. "Vaše velení?"
"Scotte, poslouchejte. Slyšíte mě? Jde o ty pařáty. Dostali jste mou zprávu? Dostali?"
"Ano." Hlas ve sluchátku byl slabý, zastřený, skoro mu nebylo rozumět.
"Opravdu jste ji dostali? Je u vás všechno v pořádku? Do bunkrů nic nevlezlo? Jste v pořádku?"
"Všechno je v pořádku."
"Ani to nezkusily, jít dovnitř?"
Hlas ještě zeslábl.
"Ne."
Hendricks se obrátil ke Klausovi. "Jsou v pořádku."
"Nezaútočilo to na ně?"
"Ne." Hendricks dlaní přitiskl sluchátko k uchu. "Scotte, špatně vás slyším. Uvědomili jste Měsíční základnu? Vědí o tom? Vyhlašte pohotovost!"
Žádná odpověď.
"Scotte! Slyšíte mě?"
Ticho.
Major si povzdechl. Svěsil ramena. "Konec. Ztratil jsem je. Něco to ruší. Ten spad. Možná."
Dívali se jeden druhému do tváře. Mlčeli. První promluvil Klaus: "Znělo to jako tvůj člověk? Poznal jsi ho?"
"Bylo to sotva slyšet."
"Takže to nemůžeš říct jistě?"
"Ne."
"Mohlo to být-"
"Já nevím. Nejsem si jistý. Jdeme zpátky."
Slezli po žebříku dolů. Vzduch ve sklepě byl těžký, dusný. Klaus pevně zašrouboval poklop a zajistil ho západkami. Tasso na ně čekala v kuchyni. Od chvíle, kdy uviděla mrtvolu Rudiho, měla její tvář pořád stejně ztuhlý výraz.
"Tak co?" zeptala se.
Nikdo neodpověděl. "No?" řekl váhavě Klaus Hendricksovi. "Co myslíš, majore? Byl to váš důstojník? Nebo nebyl?"
"Nevím."

"Takže jsme tam, kde jsme byli."

Hendricks se upřeně díval na podlahu. "Musíme to zjistit. Přesvědčit se."

"Každopádně tu máme jídlo jenom na pár týdnů. Pak musíme ven tak jako tak."

"To jistě."

"Co se děje?" řekla Tasso. "Navázal jsi to spojení? O co jde?"

Hendricks pomalu přikývl. "Ten, co se mnou mluvil, to mohl být můj člověk, ale nemusel. Mohl to být jeden z nich." Podíval se na hodinky. "Trochu se vyspíme. Ráno budeme brzy vstávat."

"Brzy?"

"Ráno je větší šance pařátům proklouznout," řekl Hendricks.

Ráno se obloha trochu rozjasnila. Pofukoval svěží, chladný vítr. Major Hendricks obhlížel dalekohledem údolí.

"Vidíš něco?" řekl Klaus.

"Ne."

"Co naše bunkry?"

"Kde jsou?"

"Támhle." Klaus si od Hendrickse půjčil dalekohled a zaostřil ho. "Já vím, kam koukat." Díval se dlouho. Mlčel.

Nad ústím tunelu se objevila Tasso. "Jak to vypadá?"

"Dobře." Klaus vrátil dalekohled Hendricksovi. "Nevidím je. Půjdeme, co? Nemá cenu tady trčet."

Pomalu sestupovali k úpatí svahu. Pod nohama se jim sypal kluzký měkký popel. Mezi kameny se mihla ještěrka. Zůstali stát. Ztuhli.

"Co to bylo?" vydechl Klaus.

"Ještěrka."

Ještěrka běžela dál. Kůže na hřbetě splývala s šedou barvou popela.

"No vida," řekl Klaus. "Dokonalá přizpůsobivost. Vidíš? Měli jsme pravdu. Lysenko a tak."

Na úpatí svahu se zastavili. Stáli těsně u sebe. Rozhlíželi se.

"Půjdeme," řekl Hendricks. "Je to dlouhá cesta, pěšky."

Klaus vykročil. Tasso šla vzadu, oběma rukama držela odjištěnou pistoli. "Majore," řekl Klaus, "můžu se tě zeptat na jednu věc? Víš, ten David, jak jsi k němu přišel? Kde tě zahákoval?"

"Narazil jsem na něj cestou. V jednom zbořeništi."

"Co povídal?"

"Nic moc. Že je sám. Že ho tam nechali."

"Tys nepoznal, že je robot? Mluvili jste spolu, ne? Tos neměl ani podezření?"

"Skoro nemluvil. Nebylo na něm nic zvláštního."

"To se divím. To se vážně tak podobají člověku, že to nepoznáš? Přece nejsou živí. Nebo jsou? Nelíbí se mi to."

"Ale Američanům se to líbilo," řekla Tasso. "Chtěli jste přece, aby pařáty byly jako živé. Ne? Učili jste je lovit a zabíjet. Zabíjet všechno, na co přijdou."

Hendricks upřeně sledoval Epsteina. "Co tím myslíš? Proč ses mě ptal?"

"Jen tak," odpověděl Klaus.

"On už zase má podezření, majore," prohodila Tasso věcně. "Teď si myslí, že série dva jseš ty."

Klaus zčervenal. "A proč ne? Poslali jsme k Američanům kurýra a přišel on. Kdoví, co tu hledá."

Hendricks se rozesmál. "Jdu z bunkrů OSN. A tam, doufám, ještě pořád jsou lidi."

"Byla to příležitost, jak vtrhnout do našich linií. Velká příležitost. A možná, že-"

"Do jakých linií? Kde jsou ty vaše linie? Když jsem odcházel z bunkru, už neexistovaly. Na to nezapomínej."

Tasso přidala do kroku. Šla teď vedle Hendrickse. "To nic nedokazuje, majore."

"Proč ne?"

"Řekla bych, že série mezi sebou moc nekomunikují. Každá je z jiné továrny. Spolupráce veškerá žádná, všiml sis? Možná jsi šel sem do bunkrů a nevěděl jsi, že už je má v práci jiná série. Možná ani nevíš, jak ostatní série vypadají."

"Kde ses tohle všechno o pařátech dozvěděla?" řekl Hendricks.

"Koukala jsem na ně. Viděla jsem, jak dobývají naše bunkry."

"Tys toho tak viděla," zavrčel Klaus. "Vždyť jsi byla venku jen chvíli. To máš tedy pozorovací talent, co říkáš?"

Tasso se ušklíbla. "Teď podezíráš mě?"

"Nechtě toho," řekl Hendricks. Všichni tři zmlkli.

"To půjdeme celou cestu pěšky?" řekla Tasso po chvíli. "Nejsem zvyklá chodit." Rozhlédla se po spáleništi. "To je hrůza."

"Čekala jsi, že to bude hezčí?" odsekl Klaus.

"Kdybys byl v bunkru, když to začalo, teď bych od vás všech měla pokoj."

"Vážně, Tasso? Ty bys tam byla sama, kdybych byl v bunkru?"

Tasso se usmála. Schovala ruce do kapes. "Kdoví..." Od obzoru k obzoru se táhla šedá, mrtvá planina.

Slunce zapadalo. Hendricks dal rukou znamení Klausovi a Tasso, aby zůstali stát. Klaus se přikrčil do dřepu, pažbou se opřel o zem.

Tasso našla betonovou desku, usadila se na ní a povzdechla si. "Konečně."

"Buď zticha," zasyčel Klaus.

Hendricks opatrně postupoval po svahu. Stejnou cestou, jakou včera šel ruský kurýr. Zalehl mezi sutinami, vzal si dalekohled a pozorně se rozhlédl.

Nic nebylo vidět. Jen popel a spálené stromy. K bunkru zbývalo nanejvýš padesát kroků. Hendricks ležel bez hnutí a sledoval vstup, ze kterého den předtím odcházel. Žádné podezřelé změny. Žádný pohyb. Nic zvláštního.

Zezadu se k majorovi připlížil Klaus. "Kde to je?"

"Támhle." Hendricks mu podal dalekohled. Ve větru se těsně nad zemí převalovaly mraky popela. Stmívalo se. Přicházela noc.

"Nevidím to," řekl Klaus.

"Tam u toho stromu. Vidíš ten pahýl? Tu hromadu cihel? Vstup je hned vpravo."

"Snad nelžeš."

"Ty a Tasso mě budete krýt. Odsud. Uvidíte mě celou cestu."

"Půjdeš sám?"

"Vy nemáte prstence. Kolem bunkru jsou pařáty. Zahrabe se to v popelu jako krab a čeká to. Neměli byste šanci."

"Asi ne."

"Dám pozor. Až budu uvnitř, musíte-"

"Na tom nezáleží. Jestli tam jsou, neutečeš jim. Až si jich všimneš, bude pozdě."

"Tak co navrhuješ?"

Klaus se zamyslel. "Nevím. Chtělo by to vylákat je ven. Pak by se vidělo."

Hendricks nahmatal za opaskem vysílačku. Vzal si ji do ruky. "Dobře. Zkusíme to."

Klaus kývl na Tasso. Dívka se nehlučným, téměř dokonalým plížením posunula k jejich úkrytu.

"Dál jde sám," řekl jí Klaus. "My ho budeme krýt. Až se obrátí a poběží zpátky, hned začni pálit na bunkr."

"Ty nejseš optimista, viď?" řekla Tasso.

"Ne, nejsem."

Hendricks pečlivě zkontroloval zásobník a závěr pušky. "Aspoň že já jsem."

"Nic o nich nevíš. Sesypou se na tebe jako mravenci. Budou jich stovky."

"Nějak to zvládnu." Hendricks v jedné ruce držel zbraň, ve druhé vysílačku. "Jdeme na to."

Klaus pokýval hlavou. "A nelez dovnitř, dokud nebudeš mít jistotu. Mluv na ně. Snaž se je dostat ven."

Hendricks se zvedl. Vyrazil.

Šel k proláklině mezi mrtvým stromem a hromadou cihel. Tam dole byl vstupní poklop velitelského bunkru.

Zatím se nikde nic nehýbalo. Major zapnul vysílačku. "Scotte? Slyšíte mě?"

Ticho.

"Scotte! To jsem já. Hendricks. Slyšíte mě? Jsem tady venku. Podívejte se, sakra."

Ve sluchátku se ozývalo jen praskání a šumění. Hendricks šel ostražitě dál. Všiml si, že se z popela vyhrabává pařát. Ocelový krab za chvíli zmizel zpátky v zemi. Objevil se druhý, větší, se zaměřovačem. Ten už nezmizel. Postupoval k bunkru spolu s Hendricksem a z uctivé vzdálenosti majora sledoval. Pak se objevil další. A další.

Hendricks prudce zastavil. I pařáty zůstaly stát. Byl už blízko. Pár kroků od vstupu.

"Scotte! Slyšíte mě? Kruci, stojím vám nad hlavou. Tady venku. Už jste si mě konečně všimli?"

Čekal. Pušku měl opřenou o bok, sluchátko přitisknuté k uchu. Čas běžel. Ticho. Pořád jen ticho. Praskání a šumění.

Pak se ozvalo vzdálené, kovově chladné:

"Tady je Scott."

Ten hlas byl absolutně bezbarvý. Neurčitý. Ve sluchátku by musela být porucha.

"Scotte! Slyšíte? Jsem tady nahoře. U vstupu."

"Ano."

"Vidíte mě?"

"Ano."

"V periskopu? Díváte se na mě periskopem?"

"Ano."

Hendricks přemýšlel. V půlkruhu kolem něj stály pařáty. Nehýbaly se. "Je tam dole všechno v pořádku? Nestalo se nic zvláštního?"

"Všechno je v pořádku."

"Můžete jít nahoru? Chci vás vidět." Hendricks se zhluboka nadechl. "Pojďte sem. Promluvíme si."

"Pojďte dolů."

"Dal jsem vám rozkaz."

Ticho.

"Jdete už?" Z bunkru se neozvala žádná odpověď. "Nařizuju vám, abyste šel nahoru!"

"Pojďte dolů."

Hendricks zaťal zuby. "Dejte mi Leona."

Hlas ve sluchátku se odmlčel. Zas bylo slyšet jen praskání a šumění. Až po chvíli se ozvalo stejně bezbarvé, kovově chladné: "Tady je Leon."

"Hendricks. Jsem nahoře. U vstupu. Chci, aby někdo šel ven."

"Pojďte dolů."

"Vy půjdete nahoru. To je rozkaz!"

Ticho. Hendricks spustil ruku s vysílačkou podél těla. Rozhlédl se. Pod nohama měl schodiště. Zasunul anténu a připnul vysílačku na opasek. Sevřel zbraň oběma rukama. Popošel až k prvnímu schodu. Jestli mě vidí, říkal si v duchu, budou myslet, že jdu dolů. Na chvilku zavřel oči.

Šlápl na druhý schod.

Poklop odletěl. Z bunkru se vynořili dva Davidové. Oba stejní. Rozstřílel je na kusy. Tunelem se hrnuly nahoru další bezvýrazné tváře. Celá smečka.

Hendricks se obrátil a rozběhl se zpátky k sutinám.

Tasso a Klaus pálili z hromady betonových úlomků na ocelové kraby. Těch bylo najednou všude plno. Hemžili se v popelu. Zarputile se přibližovali ke své kořisti. Major si klekl, namířil puškou na schodiště a vystřelil do první skupiny Davidů. Hubené ruce, nohy, plyšoví medvídci, všechno se rozletělo a splynulo v dešti kabelů, ozubených koleček a pružin. Hendricks vystřelil ještě jednou.

Ve vstupní šachtě se objevila mohutná vysoká postava. Nemotorně se potácela po schodech nahoru. Hendricks strnul. Voják. Jednonohý. S berlou.

"Majore!" křikla Tasso. Zatím žila. Střílela. Obrovitá postava uprostřed smečky Davidů se prodírala k Hendricksovi. Série jedna. Zraněný voják. Hendricks znovu zamířil a vystřelil. Vojákem otřásla exploze. Hořel. Z bunkru se jako láva řinul zástup Davidů. Hendricks pomalu ustupoval k betonovým troskám. Z pušky mu šlehal jeden záblesk za druhým.

Oceloví krabi už lezli po hromadě sutin. Tasso nechala Klause nahoře samotného a seskočila dolů.

Blížil se další David. Drobná, bledá, bezvýrazná tvář. Hnědé vlasy v očích. Najednou se shýbl a rozhodil ruce. Z podpaží mu vyskočil medvídek. Vrhl se po Hendricksovi. Major vystřelil. Jedním zábleskem odpálil Davida i medvídka. Bylo to jako ve zlém snu.

"Sem!" křičela Tasso. Hendricks zamířil k ní. Byla mezi pobořenými sloupy a zdmi uvnitř vybombardovaného domu. Střílela z pistole, kterou jí dal Klaus.

"Díky." Major vběhl dovnitř. Lapal po dechu. Tasso ho postrčila dozadu za betonový sloup. Nervózně škubala s něčím na opasku.

"Zavři oči!" V ruce měla granát. Odjistila ho. "Zavři oči a k zemi!"

Hodila granát. Letěl nádherným, přesným obloukem do přístupové šachty. Zahlédli ho dva zranění vojáci. Rozběhli se k němu, ale už bylo pozdě. Kolem hromady cihel se tlačili ven z bunkru další a další Davidové.

Granát vybuchl. Tlaková vlna odhodila Hendrickse od sloupu. Dopadl na břicho. Nad hlavou se mu přehnal závan horkého vzduchu. Zahlédl Tasso. Stála u zbořené zdi a neúnavně střílela po Davidech, kteří vybíhali z oblaků dýmu prozářeného bílým světlem.

Klaus nahoře na hromadách suti odrážel útoky ocelových krabů. Uhýbal jim, střílel je, snažil se prorazit jejich obklíčení.

Hendricks s námahou vstal. Hučelo mu v hlavě. Skoro neviděl. Všechno ho bolelo, všechno se s ním točilo. Vrávoral. Nedokázal pohnout pravou rukou.

Všiml si, že se k němu blíží Tasso. "Pojď. Jdeme."

"Klaus - je tam."

"Pojď!" Tasso ho vedla pryč od betonových sloupů. Hendricks nechápal, co se děje. Zdálo se mu, že jdou strašně rychle. Tasso měla vytřeštěné oči. Rozhlížela se po pařátech, které nezničil výbuch.

Mezi plameny se mihl David. Tasso na něj vystřelila. Zmizel. Žádný další se neobjevil.

"A Klaus?" Hendricks zpomalil. Zapotácel se. "On-"

"Pojď!"

Byli už dost daleko od bunkru. V patách se jim drželo jen pár šedých ocelových koulí. Nakonec odpadly i ty. Buď je Tasso všechny postřílela, nebo se stáhly zpátky.

Zastavili se. "Tady si vydechneme," řekla Tasso.

Hendricks se posadil na kámen. Málem omdlel. "Tys ho tam nechala."

Tasso mlčela. Doplňovala zásobník své pistole.

Hendricks zvedl hlavu. "Nechala jsi ho tam schválně, co?"

Dívka zasunula zásobník do pažby. Rozhlédla se. Měla strnulou, napjatou tvář. Jako by se něčeho bála.

"Co je?" zeptal se Hendricks. "Kam koukáš? Jde sem něco?" Nerozuměl jí. Co to dělá? Co teď vyhlíží?

Nic neviděl. Jen popel. Popel a trosky. Pár stromů bez listí a bez větví. "Co-"

Tasso sebou trhla. "Buď zticha," řekla. Přimhouřila oči. Vymrštila před sebe ruce s pistolí. Hendricks se ohlédl. Díval se, na co míří.

Přes obzor se přehoupla temná silueta. Nejistě vrávorala směrem k nim. Špinavý, zaprášený obličej, rozervané šaty. Možná člověk, možná robot. Každou chvíli zůstával stát. Odpočíval. Sotva se držel na nohou. Blížil se.

Klaus.

Hendricks vstal. "Hej!" Pokusil se jít Epsteinovi naproti, ale nemohl. "Jak jsi to, sakra-"

Tasso vystřelila. Major se prudce otočil. Další záblesk. Závan horkého vzduchu. Paprsek roztrhl Klausovi hrudník. Něco v něm vybuchlo. Do všech stran z něj létaly pružiny, šrouby, součástky. Klaus udělal ještě pár kroků. Potom zavrávoral a zhroutil se na zem. Ruce mu odpadly. Pružiny, kabely, ozubená kolečka.

Ticho.

Tasso se obrátila k Hendricksovi. "Už chápeš, proč zabil Rudiho?"

Hendricks unaveně klesl zpátky na kámen. Potřásl hlavou. Bylo to strašné. Neuvěřitelné.

"Vidíš?" řekla Tasso. "Rozumíš?"

Hendricks neodpověděl. Točila se mu hlava. Šedá planina se mu houpala pod nohama a ztrácela se v mlze.

Zavřel oči.

Když je znovu otevřel, málem vykřikl bolestí. Ležel na zemi. Zkusil se posadit. Nešlo to. Bolest v pravé ruce a v rameni byla hrozná.

"Teď nevstávej," řekla Tasso. Shýbla se nad ním a položila mu dlaň na čelo. Měla studené prsty.

Byla noc. Mezi mraky se třpytilo pár hvězd. Major zaťal zuby. Tasso apaticky sledovala hrnek zavěšený nad ohněm. Musela někde v troskách domů nebo v houští sehnat dřevo. Za kruhem světla kolem ohně byla tma. Tma a ticho.

"Tak to byl on. Série dva," zašeptal Hendricks.

"Myslela jsem si to."

"Proč jsi ho nezabila dřív?"

"Nechtěl jsi." Tasso došla k ohni a podívala se do plechového hrnku. "Kafe. Už bude."

Vrátila se k Hendricksovi. Sedla si na zem vedle něj. Začala rozebírat pistoli. Čistila ji. Pečlivě prohlížela každou součástku.

"Pěkná zbraň," řekla tiše. "Líbí se mi."

"Co pařáty?"

"Výbuch je vyřadil z provozu. Když ne všechny, tak většinu určitě. Mají dost křehkou konstrukci. Ale jsou organizovaní."

"Davidové?"

"Jo."

"Kde jsi ho vzala, ten granát?"

Tasso pokrčila rameny. "Dali mi ho. Nepodceňujte naši technologii, pane majore. Bez toho granátu bysme byli oba mrtví."

"To je pravda."

Tasso natáhla nohy blíž k ohni. "Byla to jasná věc, s Klausem. Zabil Rudiho. Neměl jsi mu-"

"Už jsem ti to říkal. Myslel jsem-"

"Vážně? Víš, majore, skoro jsem tě podezírala. Vypadalo to, jako bys ho chránil." Zasmála se.

"Co teď?" řekl Hendricks.

"Uvidíme. Než tu budou noví, tak..." Tasso vyčistila hadrem hlaveň pistole. Potom zbraň znovu složila a zasunula do pažby zásobník. Pohladila ukazováčkem ústí hlavně.

"Měli jsme štěstí," zašeptal Hendricks.

"To jsme měli."

"Díky, žes mě sem táhla."

Tasso zvedla oči od zbraně a podívala se na majora. Ve tváři se jí mihotaly odlesky plamenů. Hendricks si prohlédl zraněnou ruku. Necítil prsty. Nemohl jimi pohnout. Břicho mu svírala tupá, vytrvalá bolest.

"Jak je ti?" zeptala se Tasso.

"Mám ruku v háji."

"A nic víc?"

"Nějaké vnitřní zranění."

"Měl jsi zalehnout, když jsem hodila ten granát."

Hendricks mlčel. Díval se, jak Tasso přelévá horkou vodu z hrnku na hliníkovou pánev. Čekala, až káva vychladne. Pak přiložila pánev Hendricksovi k ústům.

"Díky." Major nadzvedl hlavu a zkusil pít. Špatně se mu polykalo. V žaludku cítil křeče. "Víc už nemůžu."

Tasso dopila zbytek. Čas běžel. Napříč spáleništěm se ve větru plížily mraky popela. Hendricks odpočíval. Snažil se na nic nemyslet. Až po chvíli si uvědomil, že nad ním stojí Tasso a dívá se mu do tváře.

"Co je?" zašeptal.

"Cítíš se líp?"

"Trochu."

"Víš, majore, kdybych tě neodtáhla, zůstal bys tam. Už bys byl mrtvy. Jako Rudi."

"Já vím."

"Chceš vědět, proč jsem to udělala? Nemusela jsem. Klidně jsem se na tebe mohla vykašlat."

"Proč jsi to udělala?"

"Protože jsi má poslední šance, jak se dostat odsud." Tasso přiložila na oheň pár větviček nalámaných v houští. "Tady je se vším konec. Rozumíš? Musíme pryč. Myslela jsem na to celou noc, když jsi omdlel. Ráno přijdou Davidové. Zbývají nám tak tři hodiny."

"A ty se spoléháš na mě?"

"Jo, spoléhám se na tebe."

"Proč?"

"Protože musím," řekla Tasso. Oči se jí leskly ve světle plamenů. "Potřebuju tě. Nevím, kam utéct. Nechci umřít. Slyšíš, majore? Byla jsem tu s tebou, seděla jsem a čekala. Za chvíli bude svítat."

Hendricks přemýšlel. "To není nejlepší nápad," řekl.

"Co?"

"Spoléhat se na mě. Myslíš si, že já vím, kam utéct?"

"Mluvil jsi o Měsíční základně."

"No a?"

"Když se tam nějak..."

Hendricks zakroutil hlavou. "Ne. To nejde."

Dívka si povzdechla. Zadívala se do ohně. Pak vstala. "Dáš si ještě kafe?" řekla.

"Ne."

"Jak chceš." Napila se. Už jí neviděl do tváře. Ležel na zádech a přemýšlel. Snažil se soustředit. Bolela ho hlava. Musel se nějak vyrovnat s tím, co v posledních dnech prožil.

"Jedna možnost by tu byla," řekl.

"Vážně?"

"Kolik máme času?"

"Dvě hodiny. Víc ne. Brzy bude svítat."

"Měla by tu být loď. Neviděl jsem ji, ale vím, že tu je."

"Loď?" řekla Tasso tichým, jakoby ochraptělým hlasem.

"Raketa."

"V ní se dostaneme pryč? Na Měsíc?"

"Je tu pro případ náhlých..." Přejel si rukou po čele.

"Copak?"

"Hlava. Bolí mě. Po tom výbuchu."

"Jak daleko je ta loď?" Tasso si sedla na paty vedle Hendrickse. "Je daleko? Kde je?"

"Počkej."

Zatřásla s ním. "Je blízko?" vyhrkla. Prsty se mu zarývaly do ramene. "Kde by mohla být? V podzemí? V krytu?"

"Jo. V záložní komoře."

"Jak ji najdeme? Je označená? Má kód? Vysílá signál?"

Hendricks přemýšlel. "Ne. Žádné značení. Ani kód."

"Tak co?"

"Ten úkryt."

"Co?"

Hendricks neodpověděl. Díval se na Tasso nepřítomnýma, skelnýma očima. Dívka s ním znovu zatřásla.

"Co je to za úkryt? Slyšíš?"

"Já... potřebuju si odpočinout."

"Dobře." Vstala. Hendricks zavřel oči. Tasso odešla dál od ohně. Odkopla kámen, který se jí připletl do cesty. S rukama v kapsách si prohlížela oblohu. Noc se rozplývala do šedého svítání. Bylo ráno.

Tasso odjistila pistoli. Přecházela v nepravidelných kruzích kolem ohně. Major Hendricks ležel na zemi. Nehýbal se. Oči měl pořád zavřené. Rozednívalo se. Šedé spáleniště pomalu vystupovalo ze tmy. Popel, trosky domů, zdi, hromady suti, ohořelé stromy.

Vzduch byl studený. Foukal vítr. Odněkud z dálky se ozýval ptačí křik.

Hendricks sebou trhnul. Otevřel oči. "Už je ráno?"

"Jo."

Opřel se o loket. "Chtěla jsi, abych... ptala ses mě na ten..."

"Něco tě napadlo?"

"Vzpomněl jsem si."

"Vážně?" Dívka se zastavila. Ztuhla. "Na co?" řekla podrážděně.

"Je to studna. Zničená studna. Tam je záložní komora."

"Studna." Tasso popošla o pár kroků dopředu. "Tak ji zkusíme najít." Podívala se na hodinky. "Co myslíš, majore, bude nám stačit hodina?"

"Pomoz mi," řekl Hendricks.

Dívka zasunula pistoli za opasek a pomohla mu vstát. "Půjde to?" zeptala se.

"Doufám..." Hendricks sevřel rty. "...že to není moc daleko."

Vyrazili. Mezi mraky se nad spáleništěm objevilo ranní slunce. Trochu hřálo. Krajina byla šedá, plochá. Bez života. Jen po obloze tu a tam přelétli ptáci.

"Vidíš něco?" řekl Hendricks. "Pařáty?"

"Ne. Zatím ne."

Procházeli mezi troskami nějakého domu. Suť, cihly. Betonové základy. Krysy. Tasso před nimi zděšeně uskočila.

"Tohle bylo město," řekl Hendricks. "Nebo vesnice. To spíš. Býval tu vinařský kraj. Tady."

Dostali se na rozbombardovanou silnici lemovanou popraskanými, zhroucenými zdmi. Vpravo se tyčil osamělý komín.

"Dej pozor," zašeptal Hendricks.

Obešli probořenou podlahu. Tam dole kdysi býval sklep. Teď z něj trčely ven zprohýbané, rozervané konce trubek. V další části domu ležela převrácená vana. O kus dál se kolem rozlámané židle povalovaly střepy porcelánu a nějaké lžíce. Venku za zdí byl na silnici kráter plný popela a betonových úlomků. A kostí.

"Tudy," ukázal Hendricks.

"Tam?"

"Vpravo."

Minuli vrak těžkého tanku. Počítač na opasku zlověstně zapípal. Tank zničila nukleární střela. Nedaleko od něj leželo mrtvé tělo s rozhozenýma rukama a pootevřenými rty. U silnice, snad v bývalé zahradě, probleskovaly mezi kamením a sutí kusy rozbitého skla.

"Tady je to," řekl Hendricks.

Studna byla zasypaná, rozbořená, překrytá širokými těžkými prkny. Hendricks dovrávoral až k ní. Tasso ho podpírala.

"Víš to jistě?" řekla. "Moc se mi to nezdá."

"Vím to jistě." Hendricks se posadil na kraj studny. Zaťal zuby. Rychle a přerývaně dýchal. Setřel si z tváří pot. "Je pro velícího důstojníka. Vlastně byla. Kdyby Rusové dobyli naše bunkry, tak..."

"A ten velící důstojník, to jseš ty?"

"Jo."

"Kde je ta loď? Tady?"

"Stojíš na ní." Hendricks přejel rukou po zbytcích kamenné zdi. "Je tu snímač. Musí mě identifikovat."

Ozvalo se hlasité kovové cvaknutí. Pod nohama jim něco zaskřípalo.

"Pojď stranou," řekl Hendricks. Odstoupili od studny.

Země se před nimi začala zvedat. Z popela se sunul rám ocelové konstrukce. Pomalu za sebou vytahoval raketu a zároveň jí odhrnoval z cesty kamení, úlomky betonu a cihel.

"Tady je," řekl Hendricks.

Loď byla malá. Visela uvnitř nosné konstrukce jako moucha v pavouci síti. Zvířený popel a prach dosedal k zemi i do šachty kolem lodě. Hendricks odšrouboval vstupní uzávěr. V kabině, u tlakového křesla, blikaly řídící panely.

Tasso se dívala Hendricksovi přes rameno. "Jak se v tomhle mám vyznat?" řekla.

Hendricks se ohlédl. "Já to zvládnu."

"Ty? Je tam jedno sedadlo, majore. Ta loď je pro jednoho."

Hendricksovi se zatajil dech. Bylo to tak. Měla pravdu. Byla to jednomístná loď. Jednomístná. Letět v ní - a přežít - mohl jenom jeden. Ne dva. "Hmm," zamručel. "A tím jedním," ušklíbl se, "budeš pochopitelně ty."

Přikývla.

"Přesně tak."

"Proč?"

"Protože ty nemůžeš. Nevydržel bys to. Jsi zraněný. V tomhle stavu tam živý nedoletíš."

"Já ale vím, kde hledat Měsíční základnu. Ty ne. Bloudila bys tam celou věčnost, než bys ji našla. Je dobře zamaskovaná. Beze mě, když nevíš, co-"

"Přece mi to řekneš, sakra. Vždyť na tom závisí tvůj život."

"Můj? Máš mě za blázna?"

"Až najdu Měsíční základnu, pošlu je pro tebe. Jestli to najdu včas. Jestli ne, tak nebudeš mít šanci. A nevyhrožuj mi. Já to klidně najdu sama. Nemusím pospíchat. V lodi jsou zásoby. Rozumíš? Ty potřebuješ mě. Ne já tebe. To-"

Hendricks nebyl dost rychlý, aby ji stihl překvapit. Zradila ho poraněná ruka. Tasso prudkým, mrštným pohybem uhnula před jeho pěstí a vrhla se na něj. Zahlédl pažbu pistole. Ucítil pronikavou otupující bolest ve spánku. Zatmělo se mu před očima. Zavrávoral a pak se zhroutil na zem.

Tasso ho kopla do boku.

"Vstávej! Dělej!"

Otevřel oči. Zasténal.

"Slyšíš, majore?" Shýbla se k němu. Pistolí mu mířila do obličeje. "Už není čas. Už musím letět. A chci, abys mi to řekl."

Hendricks zakroutil hlavou.

"Slyšíš? Kde je ta Měsíční základna? Jak se tam dostanu? Co?"

Hendricks mlčel.

"Odpověz!"

"Máš smůlu."

"Majore, v lodi jsou zásoby. Já tam nahoře tu základnu můžu hledat tak dlouho, dokud ji nenajdu. Ale ty tady, až tě vyslídí, neubráníš se ani půl hodiny. Jestli chceš tohle přežít..." Zmlkla.

Mezi rozbořenými zdmi se něco pohnulo. Něco šedého. Tasso se rychle otočila, zamířila a vystřelila. Hromadu suti rozmetal bílý záblesk. V mracích kouře a prachu kličkoval šedý krab. Tasso vystřelila ještě jednou. Pařát se rozletěl na kusy.

"Vidíš?" řekla Tasso Hendricksovi. "To byl stopař. Za chvíli bys je měl tady."

"Nevěřím ti."

"Musíš."

Hendricks se na ni upřeně díval. "Chceš si zachránit krk, viď? Mám pravdu?" Cítil se hrozně. "Myslíš si, že mě tu nenechají? Že pro mě přiletí? Dostaneš mě odtud?"

"Zkusím to. Když to stihnu. Ale to by ses konečně musel rozhodnout. Ztrácíme čas."

"Dobře." Hendricks se opřel o levou ruku. Posadil se. "Koukej."

Sebral ze země kámen a začal kreslit v popelu. Tasso stála nad ním. Ostražitě sledovala pohyb ruky s kamenem. Hendricks nakreslil v hrubých rysech lunární mapu.

"Tady je Apeninské pásmo. A tady Archimedův kráter. Měsíční základna je asi dvě stě mil odtud. Nevím přesně kde. To neví na Zemi nikdo. Až přeletíš Apeniny, tak dáš signál. Jednu červenou a jednu zelenou světlici a pak rychle za sebou dvě červené. Monitor to zachytí. Dál tě už povedou magnety. Až k terminálům základny. Ta je pochopitelně v podzemí."

"A řízení? Zvládnu to?"

"Loď řídí automat. Jediné, co musíš, je dát správný signál ve správný čas."

"Dobře."

"Sedadlo částečně vyrovnává přetížení při startu. Vzduch a teplotu v kabině reguluje automatika. Loď rychle opustí atmosféru a zamíří k Měsíci. Dostane se na oběžnou dráhu Měsíce tak ve vzdálenosti sta mil od povrchu. Až přeletíš přes Apeninské pásmo, vystřelíš signální rakety."

Tasso se posadila do tlakového křesla. Opery a nosné polštáře se zformovaly podle její postavy. Natáhla ruku k nejbližšímu panelu. "Je to škoda, majore. Máš takovou loď a nemůžeš nikam letět."

"Potřebuju zbraň."

Dívka sáhla za opasek a vytáhla pistoli. Zamyšleně ji potěžkala v dlani. "Snaž se být někde blízko. Až pro tebe přiletí, budou tě muset rychle najít."

"Já vím. Zůstanu tady."

Tasso stiskla startér. Pohladila prstem šedou kovovou desku řídícího panelu. "Je to krásná loď, majore. Líbí se mi. Jste vážně šikovní. Vymysleli jste spoustu krásných věcí."

"Dej mi tu pistoli," řekl Hendricks netrpělivě. Zkusil vstát. Podařilo se mu to.

"Sbohem, majore." Tasso hodila pistoli někam dozadu za Hendrickse. Zbraň zachrastila mezi betonovými úlomky a odkutálela se dolů z hromady suti. Hendricks k ní dovrávoral tak rychle, jak jen mu bolest dovolila. Zvedl ji.

Vtom za sebou uslyšel cvaknutí. Otočil se. Poklop. Vyrazil zpátky k lodi. Než tam doklopýtal, vnitřní dveře už byly hermeticky zavřené. Namířil na ně, ale pak nechal ruku s pistolí klesnout podél těla.

Země se otřásla dunivým rachotem. Loď stoupala nahoru, ven z ocelového rámu. Tavila pod sebou šachtu záložní komory. Hendricks se přikrčil. Pomalu ustupoval k rozbořené zdi na konci zahrady. Raketa vylétla nad oblaka zvířeného prachu a popela. Nic už jí nestálo v cestě.

Major sledoval oblohu, dokud mu raketa nezmizela z očí. Zatím byl všude klid. Tiché, studené ráno. Hendricks se procházel po spáleništi. Věděl, že nesmí usnout. Že potrvá dlouho, než přijde pomoc - jestli vůbec přijde.

Prohledal kapsy. Našel krabičku cigaret. Zapálil si. Poslední krabička. Všichni pořád chtěli cigarety. Jako by jich měl vagón.

V popelu se mihla ještěrka. Hendricks zůstal stát. Odjistil pistoli. Ještěrka zmizela. Slunce už bylo vysoko. Všiml si, že na kámen u jeho pravé boty dosedla moucha. Odkopl kámen stranou.

Oteplovalo se. Po krku mu za límec tekl pot. Jazyk a rty měl suché, ztuhlé.

Sedl si. V lékárničce našel tablety na utišení bolesti. Spolkl jich radši víc. Pro jistotu. Rozhlédl se.

Nedaleko od něj v popelu něco leželo. Nehýbalo se to.

Hendricks vytáhl pistoli. Vypadalo to jako člověk. Ne, samozřejmě, byly to zbytky Klause. Druhá série. Ležel tam, kde ho Tasso rozstřílela. Pružiny, šrouby a další kovové součástky se matně leskly ve slunečním světle.

Hendricks popošel blíž. Převrátil roztavený trup špičkou boty. Olověný plášť pod kůží. Hliníková žebra a kosti. Vyhřezlé, potrhané kabely. Jako střeva. Trubice. Přepínače. Obvody. Spousta elektromotorů a drátů.

Major se shýbl k rozbité lebce. Díval se na umělý mozek. Labyrint spojů, trubiček a drátů jemných jako vlas. Opatrně lebku zvedl. Našel typový štítek. Setřel z něj prach.

A zesinal.

S-4.

Čtvrtá série. Ne druhá. Kolik těch typů vlastně bude? Čtyři? Možná. Možná víc. Mnohem, mnohem víc. Každopádně Klaus nebyl druhá série.

Ale když druhá série není Klaus...

Hendricks zpozorněl. Něco zaslechl. Tam dole. V popelu na úbočí skřípaly podrážky. Co teď? Už je viděl. Šedé siluety. Pomalé, rovnoměrné kroky.

Blížily se.

Major se přikrčil. Zkontroloval zásobník své pistole. Tvář se mu orosila studeným potem. Nutil se ke klidu.

První šel David. Zahlédl majora a přidal do kroku. Další spěchali za ním. Druhý David. Třetí. Tři Davidové. Všichni stejní. Bledé, bezvýrazné tváře. Hubené nohy v krátkých kalhotách. Každý si nesl medvídka.

Hendricks zamířil a vystřelil. Dva Davidové se rozletěli na kusy. Třetí běžel dál. Za ním se potácel vysoký zaprášený voják s berlou. Zraněný voják. První série. A -

A za zraněným vojákem šly vedle sebe dvě Tasso. Kožené opasky, ruské vojenské kalhoty, košile, dlouhé vlasy. Obě byly úplně stejné jako dívka, která si před chvílí sedala do tlakového křesla v raketě. Drobné, štíhlé. Zaměnitelné.

Robotů bylo na úbočí pořád víc a víc. David postavil na zem medvídka. Hračka se rozběhla směrem k Hendricksovi. Major instinktivně zmáčkl spoušť. Z medvídka zbyl jen oblak dýmu. V popelu mezi ohořelými stromy se rychle blížily dvě Tasso. Apatické tváře, soustředěné na svou kořist.

Když se dostaly až k němu, Hendricks vystřelil. Od boku. Bez míření.

Záblesk je roztavil na hromadu součástek. Ale to už po úbočí šplhala nahoru další vlna robotů. Pět nebo šest Tasso, dokonale stejných. Blížily se rychlým, rovnoměrně stupňovaným tempem.

Byl blázen, že mluvil o té lodi, o signálním kódu. Ona teď letí k Měsíci. K Měsíční základně. Jeho vinou.

Ten granát. Měli ho všichni roboti typu Tasso. Všichni stejný. Takže ho nedostala od Rusů. Vyrobily ho automaty v nějaké podzemní továrně. Samy od sebe. Proč ne? Ty továrny už byly prakticky mimo kontrolu techniků na Měsíci. Už dávno. Vyrobily ho z vlastní iniciativy. Tak, aby fungoval i proti pařátům, nejen proti lidem.

Tasso se řítily vzhůru po svahu. Hendricks už nestřílel. Stál a čekal. Dívčí tvář, dlouhé vlasy, hrubá vojenská košile, granát pověšený na opasku.

Granát...

Ještě než se na něj paťáty vrhly, stačil se Hendricks usmát. Série dva, blesklo mu hlavou, si vyrobila granáty. A má teď náskok. Převahu nad ostatními. To je ironie.

Už taky začínají závodit ve zbrojení.

přeložil Mirek Valina

Copyright (©) 1953 by Philip K Dick.